

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ

YIL: 15

SAYI:155

NİSAN 200

İNTELLİ
NET
10. YILINDA

İNTERNET ONUNCU YILINDA...

Türkiye'de internet 10 yılında..Kimileri için iş hayatının ya da eğlence hayatının vazgeçilmez ortamı olan internet, bunca hızlı gelişimine rağmen büyük bir çoğunluk için hala bir kelimeden ibaret. Çok hızlı bir biçimde gelişen internetin tarihi de diğer birçok teknolojilerde olduğu gibi askeri araştırmalar kökenli...

Değişik tespitler yapılmakla birlikte internetin köklerini 1962 yılında ABD'nin en büyük üniversitelerinden biri olan Massachusetts Institute of Technology'de (MIT) tartışılmaya açılan, küresel olarak bağlanmış bir sistemde isteyen herkesin herhangi bir yerden veri ve programlara erişebilmesini ifade eden "Galaktik Ağ" kavramında bulabiliriz. 1966 yılı sonunda DARPA'da (DARPA-Defense Advanced Research Project Agency) "ARPANET" isimli proje internetin ilk başlangıcıydı. 70'li yıllar internet fikrinin hızla geliştiği yıllar oldu. Elektronik posta ortaya çıktı ve İngiltere Kraliçesi'nin 1976 yılında ilk e-mailini göndermesiyle internet fikri popüler hale gelmeye başladı. 80'li yıllar teknolojik açıdan önemli adımlara sahne oldu. Alan adlarının ilk olarak kullanılmaya başlandığı 1984 yılında 'host' sayısı ancak 1000'di. İnternette patlama yaşandığı zaman dilimi ise hiç kuşkusuz 1990'lar. Dünya bildiğimiz anlamıyla internetle yani 'World Wide Web' deyimiyile 1991'de tanışmasıyla yepyeni bir pazarlama ve ekonomi anlayışı doğuyordu..

Türkiye'de ise genel amaçlı geniş alan bilgisayar ağları ilk olarak 1986 yılında üniversitelerin önderliğinde kurulmuş ve geliştirilmiştir. TÜVAKA-Türkiye Üniversiteler ve Araştırma Kurumları Ağı, kurulduğu günlerdeki gereksinimler sonucu sadece üniversiteler ve araştırma kurumları tarafından kullanılmış ve çalışmalarını 1996 yılına kadar sürdürmüştür. TÜVAKA'nın çeşitli nedenlerden dolayı yetersiz kalmasıyla birlikte 1989 yılında internet tartışmaları hızlanmıştır. ODTÜ-TÜBİTAK ortak çabalar sonucunda bazı yeni ağ teknolojilerinin kullanımı öngörülmüş ve 1991 yılında TR-NET projesi başlatılmıştır. 12 Nisan 1993'de Ankara-Washington 64K'lık bağlantısı ile Türkiye internetle tanıştı. 1993 yılı esas olarak üniversitelerin interneti öğrenmesi ile geçti. TR-NET'in 1993-96 yılları arasında yaklaşık 3 yıl boyunca yaptığı çalışmalar sonucunda, üniversite öğrencileri ve öğretim üyelerinin yanı sıra Türkiye'de 500'den fazla kurum ve kuruluş internet ile tanıştı. Başlangıçta akademik ağırlıklı olarak kurulan internet, kısa zamanda diğer sektörlerle de yaygınlaştırılmıştır.

İnternet hızlı gelişiminin yanında bir çok tartışmalı konuyu da beraberinde getirmektedir. İnternet özgürlükler platformu mudur ? İlk önceleri, kimseye gözükmeyen sınırsızca bu sanal ortama katılanlar, artık tam tersine birilerinin kendilerini gözetlediğinin farkına vardılar. Kişisel bilgilerimizin firmalara satıldığı, bazı kilit kelimelerin geçtiği mesajların

süzülerek denetime alındığı artık biliniyor. Nitekim, 11 Eylül sonrasında ABD ve birçok Avrupa ülkesi İnternet'in fazlaca denetim dışı olduğunu düşünerek bu konuda bazı kısıtlamaların getirilmesi gerektiği konusunda hemfikir oldular ve Avrupa Birliği, yeni düzenlemeleri gündeme getiren bir tasarıyla karşı karşıya kaldı. "Tasarı her internet kullanıcısının yol aldığı/aldığı mektupların ve ziyaret ettiği internet sitelerinin kaydedilmesini öngörüyor. Böylece ilişkiye geçilen kişi ve siteler kaydedilebilecek ve elde edilen bilgiler 12 aydan 7 yıla kadar saklanacak". ABD'de bilgisayar korsanları vatan haini olarak görülmekte. Daha önce gayri resmi olarak yapılanlar şimdi yasal çerçeveye çekilmek isteniyor.

Bilgiye ulaşmada internet gerçekten de insanlığın sınırsız hizmetinde midir?

Arama motorlarını tıkladığımızda karşımıza binlerce sonuç ulaşırken gerçekte hangisi bizim aradığımız, sıralamayı kim neye göre yapıyor. ABD'nin Irak'a saldırısına karşı çıkan Fransa ile ilgili bir çok bilgiler Amerikan arama motorlarının kayıtlarından çıkarıldığı/çıkarılacağı konuşuluyor. Bilginin önümüzdeki ekranda olması, bizim "gerçekten bilgiye" ulaştığımız anlamına mı geliyor ?

İnternet eşitlikçi bir ortamdır ve ayrımcılık mümkün değildir, çünkü konuştuğunuz kişinin rengini, cinsiyetini ve toplumsal konumunu bilmeyiz. İletişimi engelleyen tüm parametreler ortadan kaldırılmıştır. Ne yazık ki bu tezlerle rağmen, yeni ziyaretçilere yöneltilen en popüler sorulardan biri: "Bayan mısınız?" olmuştur. Bunun yanında internet olanağına sahip olanlar dünyadaki insanların ne kadarını oluşturuyor ?

İnternetin iletişimi geliştirdiği mi yoksa yok ettiği mi de tartışılan konulara arasındadır. İnternet, bir yandan bilgisayarın penceresinden tüm dünyayı ayaklarımızın önüne sererken, öte yandan "gerçek hayat" ı gözlerimizin önünden kaçırmakta mıdır ? Sanal ortama "katılanlar" insanlarla yüzyüze geldiğinde aynı şekilde iletişim kurabiliyor mu ? Bütün dünyayla iletişim kurarken, bireyselliğe saplanıp kalınmıyor mu ?

İnternetin sağladığı ifade ve erişim özgürlüğü bir yandan olumsuzluklar da taşımaktadır. Örneğin porno sitelerinin İnternet'in ancak %000,2'sini oluşturduğu gerçeğine rağmen, İnternet'teki pornografi üzerine yoğun bir panik yaşanmaktadır. Ayrıca neo-naziler, ırkçı örgütlenmeler ve daha bir çok irili-ufaklı guruplar internet üzerinden güçlenmeye çalışmaktadırlar. Bunların nasıl engelleneceği, internetin insanlık için "zararlı" unsurlardan nasıl temizleneceği hala tartışılmaktadır.

Teknolojinin insan yaşamını kolaylaştıran bir araç olduğu önceleri tartışılmakzen, teknolojinin insan yaşamını kontrol aldığı düşüncesi gittikçe yaygınlaşmaktadır. Sevgililer...

Seyhun DALGIÇ
EMO İzmir Şubesi Yazman Üye

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL:15 SAYI:155 NISAN 2003

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollarır.

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Musa ÇEÇEN

Yazı İşleri Sorumlusu:
Seyhun DALGIÇ

Yayın Komisyonu:
Ahmet BECERİK
M. Macit MUTAF
Mehmet GÜZEL
N. Sedat GÜLŞEN
Özgür TAMER
Seyhun DALGIÇ

Reklam Bedelleri:

Arka Dış Kapak (Renkli) 560 milyon TL/sayı
Ön İç Kapak (Renkli) 450 milyon TL/sayı
İlk İç Sayfa (Renkli) 400 milyon TL/sayı
Arka İç Kapak (Renkli) 400 milyon TL/sayı

İç Sayfalar:

Tam Sayfa (Renkli) 250 milyon TL/sayı
1/2 Sayfa (renkli) 150 milyon TL/sayı
Tam Sayfa(Siyah/Beyaz) 220 milyon/sayı
1/2 Sayfa (Siyah/Beyaz) 125 milyon TL/sayı
1/4 Sayfa (Renkli) 115 milyon/sayı
1/4 Sayfa (Siyah/Beyaz) 75 milyon/sayı

Yazışma Adresi:

EMO İzmir Şubesi
1337 Sk. No: 16 K:8
Çankaya-İZMİR
Tel/Fax: 0.232.489 34 35
izmir@emo.org.tr
url:www.izmir.emo.org.tr

Grafik Tasarım - Baskı
Etki Matbaacılık Yayıncılık Ltd.Şti.
Mürselpaşa Cad. 1266 Sk. No:4/A
Basmane-İZMİR
0.232.482 09 00 - 483 78 27
Baskı Tarihi: 15 Nisan 2003

EMO İzmir Şubesi Bülteninde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

İŞLETME SORUMLULUĞU UYGULAMALARI

TEDAŞ Genel Müdürlüğüne Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği'nin 60. maddesine yönelik olarak 20 Mart 2003 tarih ve 753 sayılı genelge yayınlanmıştır. Genelge içeriğindeki yönetmelikle çelişkili ifadeler bir yazı ile Genel Müdürlüğe ve Müessese Müdürlüklerine bildirilmiştir. EMO Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan yazının ana başlıklarını sunuyoruz.

Genelgede "ancak yüksek gerilim altında elektriksel manevra ve yük yönetimi yapılmayan tesisler (örneğin direk tipi transformatörlü abonelerin kuvvetli akım tesisleri) bu kapsamda düşünülmemiştir" denilerek yazıya dayanak olan Kuvvetli Akım Tesisleri yanlış yorumlanmaktadır. Yönetmelikte yüksek gerilim tesislerinin tanımı yapılmakta ve 60. maddesinde belirtilen "tüm yüksek gerilimli kuvvetli akım tesislerinde teknik konulardan sorumlu elektrik mühendisi olmalıdır" hükmü ile çelişilmektedir. Yönetmelikte bir yasal düzenlemeye aykırı olarak yüksek gerilimli kuvvetli akım tesisleri arasında ayırım yapılarak, bir kısım tesislerin kapsam dışı bırakılması açıkça hukuka aykırıdır.

Ayrıca resmi daireler ile kamu kurum ve kuruluşları ile özel şirketlerin veya holdinglerin teşkilatlarının bünyesinde

bulunan elektrik mühendislerinin ülkenin neresinde bulunursa bulunsun kendilerine ait veya sorumluluklarını taşıdıkları tüm yüksek gerilim işletmeciliği yapılan kuvvetli akım tesislerinin teknik konulardan sorumlu mühendisi olarak görev yapabilir denirken bünyelerinde elektrik mühendisi istihdam edilmeyen yukarıda belirtilen kurum ve firmaların tesislerinde ise serbest olarak çalışan elektrik mühendisleri ile 1 mühendisin fiziksel olarak bu görevi yerine getirebileceği sayı dikkate alınmak kaydıyla anlaşma yapabilir denilmektedir. Bu durum teknik ve hukuki olarak yerinde bulunmamaktadır. Ayrıca Elektrik Mühendisleri Odası Yönetmelikleri karşısında mühendislik hizmetlerine ilişkin düzenleme yapma yetkisi TEDAŞ'ta değil EMO'da bulunmaktadır.

Sonuç olarak TEDAŞ genel Müdürlüğü'nün yazısı nedeniyle Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği'nin 60. maddesi gereği gibi uygulanmaması nedeniyle abonelerin tesislerinde can ve mal kaybına yol açan bir durumun ortaya çıkması halinde İdareniz yetkililerinin Türk Ceza Yasası ve Borçlar Kanunu hükümleri çerçevesinde hukuki ve cezai sorumluluğunun doğacağı açıktır.

EMO; MESLEK TANITIM GEZEĞENİNDEYDİ

Özel Saint Joseph Lisesi tarafından düzenlenen "Meslek Tanıtım Gezegeni" etkinliğinin altıncısı 15-16 Mart 2003 tarihlerinde gerçekleştirildi. Lise öğrencilerinin meslek seçimlerinde doğru tercihi yapabilmeleri için profesyoneller, meslek odaları ve üniversitelerin katılımı ile Fuar Amerikan Pavyonunda gerçekleştirilen etkinliğe özellikle lise son sınıf öğrencileri tarafından gösterilen ilgi büyüktü.

Etkinliğe EMO İzmir Şubeyi temsilen Mükremin ZÜLKADİROĞLU, Sedat GÜLŞEN, Ali Fuat AYDIN ve Murat CEYHAN'ın yanı sıra dönüşümlü olarak çok sayıda elektrik, elektronik ve bilgisayar mühendisi katıldı. Öncelikli olarak elektrik-elektronik mühendisliğinin tanımı, kapsamı ve çalışma alanları hakkında sorular soran öğrencilerin üzerinde durdukları bir diğer nokta ülkedeki mevcut krizin yarattığı işsizlik sorununun sözkonusu sektöre olan etkileriydi.

İki gün süren etkinliğin son gününde Şubemiz tarafından mesleki tanıtım içerikli bir de seminer verildi.

ENERJİ KOMİSYONU ÇALIŞMALARI

Şube Enerji Komisyonumuz çalışmalarını EPDK ve Enerji Raporu üzerine yoğunlaştırdı.

Komisyonumuz Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından çıkartılan yönetmelik ve değişikliklerin öncelikle incelenmesi için üyeleri arasında görev dağılımını gerçekleştirdi. Şimdiye dek EPDK tarafından Lisans Yönetmeliği, İhale Yönetmeliği, Şebeke Yönetmeliği, Dağıtım Yönetmeliği, Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği, İthalat ve İhracat Yönetmeliği, Serbest Tüketici Yönetmeliği gibi yönetmeliklerin yanı sıra Elektrik Piyasası Kanunu Komisyonca incelendi.

Komisyonumuz ayrıca Şube sınırları içerisinde bulunan İzmir, Aydın, Manisa illerine ilişkin olarak dağıtım şebekelerinin genel durumu, kayıp kaçak oranları ve alınması gereken önlemlere ilişkin rapor hazırlanması çalışmalarını yürütmektedir.

Komisyonumuz ayrıca; Odamızca sekreteryası yürütülen TMMOB Enerji Sempozyumu Yürütme Kurulu'na Musa ÇEÇEN ve A. Cumhuriyet ALPASLAN'ın yanısıra Avni GÜNDÜZ ve Macit MUTAF'ın da yer almasını benimsedi.

ASANSÖRLERDE DIŞLISİZ SENKRON MOTORLAR EĞİTİMİ

Asansörlerde Dişlisiz Senkron Motorlar ve Sürücülerini 12 Mart 2003 tarihinde Şubemizde gerçekleştirildi. Akantel Teknik Müdürü Alparslan TEMUR'un bulunduğu eğitime kırk üyemiz katıldı. Sektördeki teknolojik ilerlemeler ışığında üretilen dişlisiz senkron motorların teknik özellikleri, makine dairesiz asansör motorun yapısı, kuyu içine monte edilmeleri, avantajları, motor sürücülerinin tanıtımı, yapısı ve teknik özellikleri hakkında geniş bilgi verildi. Eğitim katılımcıların sorularının yanıtlanmasıyla son buldu.

EMO- MMO MERSİN ŞUBELERİ İLE ASANSÖR ÇALIŞMALARI

EMO Mersin Şubesi ve MMO Mersin Şubesi Asansör Kontrolleri Koordinasyon birimi Mersin'de düzenlenecek asansör kontrolleri öncesinde koordinasyon çalışmaları hakkında bilgi almak için Şubemizi ziyaret ettiler.

5-6-7 Mart 2003 tarihlerinde Şubemizde gerçekleştirilen toplantılarda asansör kontrolleri hazırlık çalışmaları, 1. ve 2. kontrollerin gerçekleştirilmesi, ekiplerin oluşturulması, eğitimi ve görevlendirilmesi, sonuç kitabının hazırlanması vb. konularda bilgilendirme yapıldı.

EMO ANA YÖNETMELİĞİ YAYINLANDI

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği 10 Mart 2003 tarihli Resmi Gazete'de yayınlandı. Odamızın kurulduğu 1954 yılından bu yana EMO Tüzüğü olarak isimlendirilen ve Odamızın kuruluşundan amacına, Oda organlarından mali konulara kadar olan tüm kuralların maddeler halinde tanımlandığı doküman Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra EMO Ana Yönetmeliği olarak adlandırılacaktır.

EMO Ana Yönetmeliği'ne ulaşmak isteyen üyelerimiz www.izmir.emo.org.tr adresinde Yönetmelikler bölümünden edinebilir.

İŞLETME SORUMLULUĞU EĞİTMENLER KOORDİNASYONU

Merkezi olarak toplanan SMM Daimi Komisyonu'nun aldığı eğilim kararı sonrasında toplanan İşletme Sorumluluğu Eğitimler Koordinasyonu toplantısı 22 Mart 2003 tarihinde Şubemizde gerçekleştirildi.

Toplantıya Şubemizin yanı sıra Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, İstanbul, Mersin ve Samsun Şube temsilcileri katıldı.

Toplantı kapsamında işletme sorumluluğu eğitimleri çok boyutlu olarak ele alınarak; eğitimlerin içeriği, biçim, eğitim notlarının hazırlanması, Şubelerin çalışmalarına katılımı konuları gözden geçirildi.

Toplantıda görüşülen konular özet olarak şu şekildedir.

• Eğitim notlarının aşağıdaki başlıklarda ilgili Şubelerce hazırlanmasına

-Trafolar yapısı, işletme bakımı ve onarımı Diyarbakır Şb.

-Topraklama İstanbul Şb., Denizli Şb.

-YG dağıtım şebekelerinde ölçme ve koruma, kısa devre hesapları İzmir Şube

-Enerji tarifeleri, kompanzasyon Tüm Şubeler

-Elektrik hizmetleri genel sözleşmesi ve hizmetlerin uygulanması İzmir Şube

-Primer teçhizat (enerji kabloları, ayırıcılar, sigortalar, kesiciler vb.) Diyarbakır

-İş Güvenliği Ekipmanları İstanbul Şb.

-İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği İstanbul Şb.

-Harmonikler, Enerji kalitesi Denizli Şb.

-Hukuksal boyut İstanbul Şb.

-Etik Tüm Şubeler

-İlk Yardım İstanbul Şb.

-Manevralar İzmir Şb.

-Raporlama (ilk ve periyodik kontroller) İzmir Şb.

• Elektrik YG Tesisleri İşletme Sorumluluğu dokümanlarının hazırlanmasına yönelik Sekreteryanın EMO İzmir

Şubesi tarafından yürütülmesine

• Dokümanların ilgili Şubeler tarafından elektronik ortamda hazırlanarak 11 Nisan 2003 tarihine kadar EMO İzmir Şubesi'ne gönderilmesine, doküman içerisinde konu sıralamasının ayrıca yapılmasına

• Eğitim süresinin eğitim dokümanlarını değerlendirilerek bir sonraki toplantıda belirlenmesine

• Eğitim notları özetlenerek eğitim notları hazırlanmasına

• Eğitimlerin teorinin yanı sıra pratiğe yönelik ve interaktif olarak hazırlanmasına

• Eğitim notları kapsamında, Emniyet Yönetmeliği ve diğer ilgili yönetmeliklerin ek olarak yer almasına

• Pratiğe yönelik uygulamalara ayrıca yer verilmesine

• Kitap içerisinde iş güvenliği mesajlarının yer almasına

• Testlere ilişkin bilgilerin konu başlıkları içerisinde değerlendirilmesine

İLETKEN RENK KODLARI

Kemeraltı elektrik şebekesinin yeraltına alınması sırasında 24 Eylül 2002 tarihinde İstanköy Hamamı'nda meydana gelen ölümlü kaza sonrasında gelişmeleri değerlendiren TEDAŞ İzmir EDM, 15 Kasım 2002 ve 3 Mart 2003 tarihlerinde iki genelge ile tüm birimlerini bilgilendirerek kablo renklerine ilişkin uygulamanın "TS 6429 Elektroteknikte Kullanılan Sistemlerde Renklerle veya Alfanümerik İşaretleme" standardına uygun olarak yapılmasını ve bilgilendirmenin tüm ilgili personele imza karşılığı yapılmasını istedi.

Bu nedenle üyelerimizin herhangi bir sorunla karşılaşmalarını için kablo renk kodları ile ilgili TS 6429 standardına uygun olarak tesis yapmaları gerekmektedir. Aşağıda özeti verilen standart hakkında Şubemizden bilgi alınabilir.

TS 6429 göre kablo renk kodları

a) 3 Fazlı Alternatif Akım

Birinci Faz	Gri (L1/R)
İkinci Faz	Siyah (L2/S)
Üçüncü Faz	Kahverengi (L3/T)
Nötr	Açık Mavi (N)

b) 1 Fazlı Alternatif Akım

Faz	Siyah (L)
Nötr	Açık Mavi (N)
Koruyucu Topraklama	Yeşil-Sarı (PE)

Not: 1) Üç fazlı şebekenin devamı durumundaki bir fazlı şebekede gri ve kahverengi faz iletkeni olabilir.

2) Yeşil ve sarı çift rengi, koruyucu topraklama sisteminin belirlenmesi dışında gerek tek renk ve gerekse çift renk olarak hiçbir amaç için kullanılmamalıdır.

3) Açık mavi nötr iletkeni veya orta iletken için ayrılmıştır.

YANGIN YÖNETMELİĞİ SEMİNERİ

EEC Systems Entegre Güvenlik Sistemleri Uzmanı firması tarafından 20 Mart 2003 tarihinde Yeni Yangın Yönetmeliğinin Getirdiği Tasarım ve Uygulama Gereksinimleri ve EEC Çözüm Seçenekleri konulu bir seminer düzenlendi. Açılış konuşması Şubemiz Yönetim Kurulu Başkanı Musa ÇEÇEN tarafından yapılan etkinlikte TÜYAK Yönetim Kurulu Başkanı Haluk YANIK; Yeni Yangın Yönetmeliği Uyarınca Yangın Alarm Sistemi Tasarımı ve Uygulamada Dikkat Edilecek Hususlar, EEC Genel Müdürü Hayri KARTOPU ve EEC Satış Bölümünden Taner OCAK Yangın Algılama ve Alarm Sistemlerine EEC'den Çözüm Seçenekleri konularına değindiler.

ULUSAL YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ SEMPOZYUMU

Yazılım sistemleri günümüzde ülkelerin ekonomik ve sosyal yapılarını doğrudan etkileyen en önemli unsurlardan biridir. Yazılımın kendisi katma değeri yüksek bir ürün olmasının yanı sıra, üretim, hizmet ve kamu alanlarında verimliliği ve etkinliği arttırma özelliğiyle de stratejik bir öneme sahiptir. Dolayısıyla güvenilir, kullanışlı ve etkin yazılımların geliştirilmesinin önemi her geçen gün artmaktadır.

Yazılımın stratejik önemi ve yazılım üretiminin karmaşık doğası yazılım mühendisliği disiplini günümüzün en aktif araştırma ve uygulama alanlarından biri haline getirmiştir. Bu sürekli gelişen teori ve pratiğin ulusal yazılım sektörü tarafından özümsemesi ve kullanılması, ulusal yazılım sektörünün rekabet gücünü arttırması ve yenilikçi üretim yapabilmesi için yaşamsal önemdedir.

Bu görüşler altında TMMOB Elektrik Mühendisleri

Odası İzmir Şubesi ile Ege Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü birlikteliği ile 23-25 Ekim 2003 tarihlerinde İzmir'de ULUSAL YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ SEMPOZYUMU düzenlenecektir.

Ulusal Yazılım Mühendisliği Sempozyumu ulusal yazılım üreticileri ve araştırmacılarının deneyimlerinin paylaşıldığı bir platform olmayı hedeflemektedir. Bu çerçevede sempozyum teknik bildirilerinin yanı sıra, kısa deneyim sunumları ve eğitim seminerleri ile zenginleştirilerek, tüm uygulayıcı ve araştırmacıların fayda sağlayacağı geniş bir içerik oluşturmayı amaçlamaktadır.

Sempozyum içeriği, konuları, bildiri yazım kuralları ve diğer bilgileri www.izmir.emo.org.tr web sayfamızdan edinebilirsiniz.

ELEKTRİK TARİFELERİ YÖNETMELİĞİ İPTAL EDİLDİ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 25 Eylül 2002 tarih ve 24887 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ve 28 Şubat 2002 tarih ve 25034 sayılı Resmi Gazete'de ise değişiklik maddeleri yer alan "Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği" gereği daha önce Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan "Elektrik Tarifeleri

Yönetmeliği" 1 Nisan 2003 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu tarihten sonraki düzenlemeler "Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği" hükümleri ve Kurul kararları doğrultusunda gerçekleştirilecektir

150 kWh ÜSTÜ ZAMLI UYGULAMA İPTAL EDİLDİ

Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği'nin 1 Nisan 2003 tarihinden itibaren iptali nedeni ile 21 Mart 2003 tarihinde toplanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 112 no'lu kararında TEDAŞ ve diğer firmalar tarafından 11 Nisan 2003-1 Temmuz 2003 tarihleri arasında uygulanacak perakende satış tarifelerini belirledi.

Tarife değişikliği ile daha önce konutlarda tüketilen 150 kWh üzeri enerjinin %50 zamlı bedelle satılması uygulamasına son verildi.

Kurul kararı ayrıca TEDAŞ tarafından iller bazında kayıp kaçak oranlarını tarifelere yansıtacak şekilde 1 Haziran 2003 tarihine kadar tarife önerilerini yenileme yetkisi vermekte.

ELEKTRİK SAYAÇLARI TEBLİĞİ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yeniden belirlenecek yapılan düzenleme tebliğ olarak 22 Mart 2003 tarih ve 25056 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı. Yeni düzenleme ile tüketici tesislerinde kullanılacak sayaçların elektronik ve hafta içi, Cumartesi ve Pazar günleri için ayrı ayrı da

programlanabilen, en az dört ayrı tarif diliminde bir günü en az sekiz zaman diliminde bölerek ölçme ve kayıt yapabilme özelliğine sahip, ileri saat uygulamasını kendisi yapan özellikte olması istenilmekte. Tebliğle ilgili detaylı bilgi Şubemizden edinilebilir.

EMO GENÇ ŞİRİNCE'DEYDİ!

Gelenekselleşen EMO GENÇ Şirince gezileri, bu sene 30 Mart 2003 tarihinde rekor bir katılımı gerçekleştirildi. Ağırıklı olarak Dokuz Eylül ve Ege Üniversiteleri Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilen geziye, az da olsa akademik kadro ile EMO üye ve personelinin de katılımı oldu.

Toplam 241 kişinin altı otobüs ile katıldığı gezinin ilk durağı saat 12.30'da EFES Antik Kenti oldu. Tarihi kentin özellikle, amfi-tiyatro ve kütüphane gibi en önemli noktaları ziyaret edildi. İlgililerce sadece %30'unun toprağın üstünde olduğu belirtilen tarihi Efes kentinde gezildikten sonra saat 14.30 gibi ŞİRİNCE Köyü'ne doğru yola çıkıldı.

Misafirler, yerli halkın sergilerinde, şile bezi giysilerden, doğal bitkilere kadar pek çok otantik ürün bulma şansına sahip oldular. Daha sonra gözlemleri ve ev yapımı şarapları ile ünlü Şirince'nin yeşil yamaçlarında dinlenmeye geçildi. Hem günlerden Pazar hem de havanın bir yaz gününden kalmış olması nedeniyle EMO Genç dışında bir çok gruba daha ev sahipliği yapan Şirince köyü, tadı uzun süre damaklarda kalacak olan çeşitli şaraplardan oluşturulmuş bir koleksiyon ile birlikte misafirlerini saat 18.30

civarında İzmir'e uğurladı. Hayli keyifli geçen gidiş yolculuğuna karşılık, dönüş yolu, pek çok üyenin açık havadan ve biraz da şaraplardan çarpılıp uyumaları sebebiyle, gidişe göre biraz daha sessiz ve sakin geçti.

ASANSÖR YÖNETMELİĞİ MAHKEMELİK

Avrupa Gümrük Birliği mevzuatı çerçevesinde teknik işbirliğinin geliştirilmesi amacı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan Asansör Yönetmeliği 15 Şubat 2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Yönetmelik ile ilgili olarak Şubemiz Asansör Komisyonu'nun görüşlerini bir önceki Şube Bültenimizde vermiştik. Yönetmelikte Asansör firmalarını; asansörlerin tasarımından, imalatından, montajından, projesinden,

bakımından, işletme ruhsatından ve piyasaya sürülmesinden sorumlu tutmasına karşın mühendislerin ve mühendislik hizmetlerinin tam olarak tariflenmemiş olması uygulamada karışıklığa neden olacağı açıktır.

Meslektaşların ve mesleğin korunması amacı ile yasal başvuru süresi içerisinde EMO olarak Asansör Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinin iptali yönünde hukuksal girişimde bulunulmuştur.

TMMOB DANIŞMA KURULU TOPLANDI

TMMOB Danışma Kurulu'nun ikincisi 15 Mart 2003 tarihinde Ankara'da toplandı. Şube Yönetim Kurulu Başkanı Musa ÇEÇEN ve Yönetim Kurulu Üyesi İKK Sekreteri Mehmet GÜZEL'in katıldığı toplantıyı TMMOB Başkanı Kaya GÜVENÇ yönetti. Başkan açış konuşmasında, savaş sürecinde içinde bulunduğumuz koşullarla özel olarak KESK, Tabip Odası, DİSK ve TMMOB yöneticilerinin Irak sınırına yakın yerleşim bölgelerine yaptığı "İpek yolu barış yolu olsun" ziyareti, AB entegrasyon sürecinde uyum yasalarında mühendis ve mimar haklarındaki kısıtlamalar, borç ve savaş bütçesine dayalı hükümet programı ve TMMOB çalışma raporu konularında düşüncelerini ifade etti. TMMOB Yönetim Kurulu, Oda, Şube Yönetim Kurulu üyeleri, Onur ve Denetleme Kurulu üyeleri ile İKK Sekreterlerinden oluşan 200'den fazla mühendis ve mimar savaş, ekonomik durum, TMMOB örgütlülüğü, TMMOB-Oda, Oda-Üye ilişkileri 5-6 Nisan

2003 tarihinde yapılacak II. Mühendislik-Mimarlık Kurultayı ve TMMOB çalışmaları konularında görüşlerini belirttiler. Musa ÇEÇEN ve Mehmet GÜZEL kurulda yaptıkları konuşmalarda TMMOB yapısında zafiyetlerin Oda'ların içinde aranmasını, üretim değil temsil sorunu olan Oda'lar bulunduğunu, yaşadıklarımızın "uzmanlık" alanlarının ayrı Odalarda örgütlenmeyi değil tersine ayrı olanların birleşmelerini zorladığını, TMMOB'nin heterojen bir Meslek Odası olduğunun ve en geniş üyeyi temsil zorunluluğunun mevcut üye profili ile değerlendirilmesinin zorunlu olduğu üzerinde durdular. Toplantı Yönetim Kurulu üyeleri ve TMMOB Başkanı Kaya GÜVENÇ'in eleştiri ve önerileri yanıtlayan konuşması ile Mühendislik Mimarlık Kurultayı'nda buluşma dileğiyle son buldu.

ASANSÖRDE PRATİK BİLGİLER

Şubemiz tarafından basımı gerçekleştirilen,
Asansör Komisyonu üyesi
Elektrik Mühendisi
Serdar TAVASLIOĞLU'nun
hazırladığı
Asansörde Pratik Bilgiler
kitabını dileyen üyelerimiz
Şubemizden temin edebilirler.

BAHAR BALOSU

26 Nisan 2003
Mavikoy Tatil Köyü
Gümüldür-Özdere
Ücret 26.000.000 TL olup;
akşam yemeği, konaklama ve sabah kahvaltısı dahildir.
0-6 yaş arası ücretsiz, 7-12 yaş arası %50 ücretlidir.

Başvuru : EMO İzmir Şubesi
Tel/Faks : 0232. 489 34 35

ÜYELERİMİZE DUYURU

Şubemiz eğitim çalışmalarını koordine etmek üzere
Elektrik Elektronik Mühendisi
Murat CEYHAN 21 Mart 2003 tarihi itibarıyla
göreve başladı.
Ege Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği
Bölümünden mezun olan CEYHAN; kişi ve
kuruluşlardan gelecek eğitim taleplerini karşılayıp
Şubemizin eğitim programını gerçekleştirecektir.
Kendisine görevinde başarılar diliyoruz.

ÜYELİK AİDATLARI

Oda üyelerinin üyelik aidatlarını düzenli olarak ödemeleri çağırısı
birçok kez Şube bülteni aracılığı ile yapılmış ya da yazışmayla
üyeler bilgilendirilmiştir. Buna karşın bazı üyelerin birikmiş
aidatlarını ödemedikleri anlaşılmaktadır. Bu durum aidatlarını
ödeyen üyeler yönünden de olumsuz karşılanmaktadır. Önceki
yıllara ait aidat borcu olan üyelerimize bir kez daha üyelik
aidatlarını ödemelerini hatırlatır, ödemeyenler hakkında hukuksal
girişimde bulunulmaya başlanıldığını bildiririz.

ODA HUKUK DANIŞMANLARI İZMİR'DE TOPLANDI

Uzun bir dönemdir EMO birimlerinde hukuk danışmanı olarak görev üstlenen Av. Zeki İŞLEKEL (İzmir), Av. Hayati KÜÇÜK (Ankara) ve Av. Gökhan CANDOĞAN (İstanbul), EMO Yazman üyesi ve Şube Yönetim Kurulu üyelerimizin katılımı ile 22 Mart 2003 tarihinde İzmir'de toplandı.

Üyelerimizin ve ülkemizin ulusal çıkarları ile Odanın kamusal, toplumsal çıkarlarını korumak ve gözetmek amacı ile Odanın Hukuksal çalışmalarının değerlendirildiği, kurumsal çalışmaların geliştirilmesine katkı sağlayacak toplantıda özetle aşağıdaki konular görüşüldü. Toplantı sonrasında bu çalışmaların yürütülebilmesi için ; Oda avukatlarının çalışmalarını ortaklaşmalarını, düzenli olarak biraraya gelerek sonuç ve önerileri değerlendirmeleri, hukukçuların ve bu konularda çalışma yürütmek isteyen Oda yöneticilerinin de yer aldığı bir merkezî komisyonun kurulmasının yerinde olacağı görüşü oluştu.

EPDK ile birlikte kapsamlı bir mevzuat oluşturulması çalışması çoğunlukla EPDK ile şirketler arasında geçen görüşmeler ile şekillenmektedir. EMO olarak bir yıldır belli belirsiz ilerleyen bu sürece müdahale edilmeli, düzenlemelerin toplumsal etkileri ve sonuçları üzerine bilgi üretilmelidir.

EPDK'nın faaliyetleri yanı sıra, TEDAŞ ve TEAŞ'ın üçe bölünmesi ile varlık bulan şirketler, Enerji Bakanlığı, Rekabet Kurulu gibi kurumlar, asli yetkinin kimde olduğuna, bu kadar bölünme ve parçalanmanın nasıl etkileri olacağına dair bir çok soru ile birlikte faaliyette bulunmaktadır. EMO, bu bölünmüşlüğüün sonuçlarını kamuya rapor olarak sunmalıdır.

EMO, 1997 yılında başlayan özelleştirme işlemlerine karşı etkin ve nitelikli bir çalışma yürütmüş, kamuyu bilgilendirmiş, açtığı davaların sonuçları olumlu olmuştur. Elektrik Piyasası yasaının çıkarılması sonrasında, bu özelleştirme işlemlerinin devre dışı kalması söz konusu olmuş, Anayasa Mahkemesi bu işlem/sözleşmeler ile ilgili tamamıyla "özel hukuk" hükümlerine tabi bir bakış açısıyla karar tesis etmiş ve şirketler kamuyu ulusal/uluslar arası tahkim kuruluşları nezdinde dava etmeye başlamıştır. Tazminat içerikli bu davalar sonucunda kamunun milyarlarca dolar ödeme olasılığı mevcuttur. Oda'nın kendi başlattığı bu sürece, kamusal çıkarlar doğrultusunda müdahale etmesi gerekmektedir.

Aktaş Elektrik'e karşı açılan dava olumlu sonuçlanmış ve Nisan 2002'de hizmet yeniden kamu kurumu olan TEDAŞ tarafından görülmeye başlanmıştır. Ancak, bu noktadan itibaren kayda değer gelişmeler yaşanmıştır. Özellikle tesis ve çalışanların Aktaş'dan TEDAŞ'a devri noktasında ciddi sorunlar yaşanmış/yaşanmaktadır. Hazine'nin yasa dışı ve kamusal çıkarları geri plana atan yaklaşımı teşhir edilip hukuk süreci başlatıldığında, TEDAŞ Anadolu yakası personeli kadroya kavuştuğunda, bu bütün TEDAŞ birimleri için örnek olabilecek ve taşeron uygulamasına son verilebilecektir. Bu noktada EMO ciddi bir müdahale alanı oluşturabilir ve kamusal çıkarların savunulması konusunda önemli bir etkinlikte bulunabilir.

ÇEAŞ süreci ile türk telekom ile gsm şirketleri arasında imzalanan arabağlantı sözleşmesinin iptali sonrasında yaşanan gelişmelerinde, kamu adına takibi EMO'nun sorumluluk alanı içinde değerlendirilebilir.

Bunların yanında, üye aidatlarının toplanabilmesi için yapılan çalışmalar icra noktasına gelmiştir. Üye tabanına yönelik bu çalışma ile bir çok üye ile belki uzunca bir aradan sonra ilk kez Oda ile buluşmaktadır. Bu sürecin Oda açısından olumlu bir noktaya evrilmesi, üyelerin, Oda'yı kamusal bir faaliyet merkezi olarak görmesi, aynı zamanda, yaşanan ekonomik olumsuzluklar karşısında mesleki ve iş yaşamına yönelik koruyucu, çıkarlarını kollayıcı bir şemsiye olarak görebilmesi ile mümkün olabilecektir.

Oda, yukarıda sayılan faaliyetleri ile esas itibarıyla kamusal alanı savunurken, güçsüz konumdaki çalışanların haklarını da korumaya çalışmaktadır. Özelleştirme süreci ile iş koşullarının ağırlaşması/zorlaşması, kazanımların yitirmeye başlanması süreci arasındaki ilişki ile Oda'nın faaliyetlerinin anlamı üyelere aktarılmalıdır.

Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği çerçevesinde uygulamaya giren İşletme Sorumluluğu, bir yanıyla kamusal güvenliğin sağlanması, bir yönüyle de Oda üyelerinin istihdam alanlarının çoğalması ve güvenceli istihdamın sağlanması açısından önemlidir. Oda, işletme sorumluluğu ile ilgili süreci yönlendirmeli, uygulamanın nasıl yapılacağı konusunda idarede oluşan tereddütleri meslek ve üye çıkarları doğrultusunda giderecek çalışmalar yapmalı, kazanımın geri alınması anlamına gelen işlemlere karşı zaman geçirmeksizin müdahale etmeli ve bu süreçteki payı ve önemini üyelerine açık bir şekilde aktarmalıdır.

ÖRGÜTSEL SORUNLAR VE SEKTÖREL GELİŞMELER DENİZLİ'DE TARTIŞILDI

EMO 38. Dönem 4. Koordinasyon Kurulu 29-30 Mart 2003 tarihlerinde Denizli'de toplandı. Kurula Oda Yönetim Kurulu, Denetim, Onur Kurulu üyeleri ile Şubelerden yöneticiler katıldı.

Bölgemiz ve ülkemiz açısından önemli günlerin yaşandığı dönemde gerçekleştirilen toplantıda, ABD'nin Ortadoğu üzerinde egemenlik alanlarını genişletmek ve enerji kaynaklarını yönetmek üzere giriştiği savaşa karşı TMMOB ve EMO'nun diğer barış güçleri ile birlikte tavrı ve eylemlilikleri görüşüldü. Yine ilk gündemde EPDK'nin enerji sektöründe yeniden yapılandırma adına yaptığı düzenlemelerin yaratacağı olumsuzluklar tartışmaya açıldı.

Haberleşme ve bilişim alanındaki gelişmeler üzerine yapılan sunumda; bilişim ve haberleşme alanında kişi ve kuruluşlara verilecek yeterlilik ve uzmanlık belgelerinin EMO tarafından verilmesi yönünde girişimde bulunulması gerektiği vurgulanarak bunun sağlanabilmesi için yönetmeliğe ilgili meslek odasından belge alınmasına yönelik bir madde eklenmesinin yeterli olacağı ancak bu girişimin acilen gerçekleştirilmesine gerek olduğu belirtildi.

2003 yılında EMO ve birimleri tarafından gerçekleştirilecek kongre ve sempozyumların görüşüldüğü gündemde planlanan etkinliklerin başarıyla yapılabilmesi için sorunlar üzerinde duruldu. Örgütsel uzmanlıklarımızla ilgili alanlarda faaliyet gösteren diğer

dernek ve yapılanmalarla ilişkilerin görüşüldüğü gündem maddesinde, EMO birimlerinin alanımızda daha etkin olması, üyelerin sorunlarına daha duyarlı olması gerektiği vurgulandı.

Denetleme çalışmalarında birinci yılını tamamlayan Denetleme Kurulu sunduğu raporda, örgüt çapında uygulama birlikteliğinin sağlanabilmesi için EMO El Kitabı'nın bir an önce hazırlanmasını, denetlemelerde görülen uyumsuzlukların tekrarlanmaması için Şubelerce gereken önlemlerin alınmasını, ayrıca temsilciliklerde denetim eksikliklerinden kaynaklanan sorunların giderilebilmesi için Şubelerin daha etkin olması ve Şube-Temsilcilik ilişkilerinin artırılması gerektiği belirtildi.

Son Genel Kuru kararı uyarınca üye aidatlarının tahsili için tüm Şubelerin belirlenen süreci işlettiği, son olarak başvurulması gereken yasal

işlemlerin de bir an önce tamamlanması için çalışma yapılması kararlaştırıldı.

İki aylık periyodlarla yayınlanan Elektrik Mühendisliği Dergisi'nin düzenli ve başarıyla çıkarılması sonucu Şubelerce yayınlanan bültenlerin format ve içeriklerinin yeniden değerlendirildiği gündemde ayrıca Şube web sayfalarının tasarımında standartlaşmaya yönelik çalışmalar hakkında bilgi verildi. Günde 2000 kişinin ziyaret ettiği ve şu an 1345 kişinin abone olduğu EMO web sayfasının işlevselleştirilmesine yönelik öneriler alındı.

Koordinasyon Kurulu'nun ikinci gününde taslakları hazırlanan EMO Burs Yönetmeliği ile Mesleki Etik Ödül Yönetmelikleri tartışmaya açıldı. Her iki yönetmelikle ilgili karar EMO Yönetim Kurulu'na bırakıldı.

Uygulaması giderek artan işletme sorumluluğu hizmetlerinde sorunların tartışılması ve birliktelik sağlanması amacıyla SMM Daimi Komisyonu altında özel bir komisyon oluşturuldu. Ayrıca TEDAŞ Genel Müdürlüğüne yayınlanan direk trafolarını hariç tutan son genelgenin iptaline yönelik girişimde bulunulması, yine aynı şekilde olumsuzlukları bulunan Asansör Yönetmeliği değişikliğinin de iptali yönünde yasal girişimde bulunulması kararlaştırıldı.

Son gündemde EPDK'nın kararları ile uygulamada kaos yaşanan elektronik sayaç kullanımı değerlendirildi. 22 Nisan 2003'de yayınlanan EPDK genelgesinin yorumlanıp uygulanmasına yönelik EMO'nun daha etkin olması ve tüm müesseselerde aynı uygulama yapılması için çalışma yapılması kararlaştırıldı.

Koordinasyon Kurulu toplantısının ardından EMO Denizli Şubesi'nde düzenlenen basın açıklamasında, 2003 Bütçesi, EPDK kararları, Irak Savaşı ve enerji politikaları hakkında EMO'nun görüşleri kamuoyuna duyuruldu.

DOĞA YÜRÜYÜŞÜ

İnsanlar günümüzde gelişim adına beton blokların arasına sıkışmış, egsoz dumanını solur olmuş, toprağı kestane toprağı, bitki örtüsünü ise çimen zanneder duruma gelmiştir. Özellikle üretim sürecinde yer alan mühendisler zamanlarını çoğunlukla işyerlerinde tüketerek sosyal yaşamdan uzaklaşarak doğal ortamdaki kopmuşlardır. Bu ortamdaki çalışanların kurtulması, doğa ile barışık yaşama alışkanlığını kazanması ise çok kolay bir şey değildir. Meslek Odası olarak bir görevimiz de üyelerimizin teknik bilgi birikimlerinin yanısıra sosyal yaşamlarını da kolaylaştırıcı çalışmalar yürütmektir. Sosyal yaşama yönelik başlıca çalışmalar yemekli toplantılar düzenlemek, toplu sinema, tiyatro, müzik dinletilerine katılmak, doğa yürüyüşleri veya geziler düzenlemektir. Çalışma yaşamından uzaklaşıp açık alanlarda yürümek, üstelik bunu doğal ortamda yapmak insanlarda ayrıca hoşnutluk yaratmaktadır.

Bu amaçlarla Odamız tarafından Kemalpaşa ilçesi Bağyurdu beldesinden başlayarak zirveye yakın bir yer olan Zeybekpınarı'na çıkılması ve farklı bir yol olarak orman içinden dönülmesi planlandı. Aynı zamanda İzmir Dağcılık ve Doğa Sporları İhtisas Kulübü (İDADİK) üyesi de olan elektrik mühendisi Ümit YILMAZ rehberliğinde 23 Mart 2003 tarihinde gerçekleşen yürüyüşe 28 kişi katıldı. Yaklaşık 8 km lik parkurda yapılan yürüyüş kimi zaman katılımcıları zorlaşa da zevkli ve eğlenceli

bir ortamda gerçekleşti. 4 km lik gidiş yönünde 800 metrelik bir tırmanışı gerçekleştiren katılımcılar 4 mevsimi birarada yaşama olanağı buldular.

Güneşli bir havada başlayıp karlı bir ortamda son bulan ve birçok yerde güzergah boyunca dereyi kesen, dönüş yolunda ise orman içi alanda yoğun bitki örtüsü içerisinde patika boyunca yapılan yürüyüş sonunda Bağyurdu'daki Devencilik Kahvesi'nde içilen akşam çayları yorgunluğumuzu bir ölçüde aldı.

DEÜ MEZUNLARINA DUYURU DEÜ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ 35. YILINI KUTLUYOR...

1968-69 öğretim yılında, bir profesör ve bir asistandan oluşan öğretim kadrosu, 25 Makina, 25 Kimya ve 40 İnşaat Mühendisliği bölümü olmak üzere toplam 90 öğrencisiyle, Ege Üniversitesinin değişik fakültelerinin dersliklerinde öğretimine başlayan Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi bugün 35 yaşında.

1978 yılında Ege Üniversitesi içinde Makina, İnşaat, Kimya, Tekstil, Yer Bilimleri ve Mimarlık Fakülteleri olmak üzere altı ayrı fakülteye bölünmüş, 1982 yılında Ege Üniversitesinin bazı fakülteleri ve Yüksekokulları (Kimya, Tekstil ve Bilgisayar Mühendisliği dışındaki tüm teknik birimler) yeni kurulan Dokuz Eylül Üniversitesinin eğitim kadrosunda yer almıştır. Bugün için Fakültemiz 4160 öğrenci, 11 Bölüm, 455 akademik ve 157 idari personeliyle eğitimini sürdürmektedir.

35 yıl içinde bizleri öğrencileri olarak eğiten, yaşama hazırlayan fakültemiz, bugün çocuklarımıza kapılarını açmış, hatta onları mezun etmeye başlamıştır.

Bizler fakültemizin gelecekte bugün olduğundan daha saygın bir noktaya ulaşması dileğindedir. Bu erince birlikte ulaşacağımızı düşünüyoruz. Geçmişte sizlerle güçlü bağlar kurulamadığının farkındayız. İstiyoruz ki 35. yıl kutlamaları, aynı zamanda bu iletişimsizliğin aşıldığı, birlikte iyi ve güzel açılımlara katkı vermek yolunda atacağımız adımın bir başlangıcı olsun. Sonrasında desteğinizle Mühendislik Fakültesi Mezunları Derneği kurmak gibi bir özlemimiz de var.

Lütfen, Fakültemizin web sayfaları (<http://www.eng.deu.edu.tr>) içinde oluşturduğumuz mezunlarımız bölümünü tıklayarak veri tabanına kayıtlanınız, Fakültemizin 35. yaş günü kutlama programına yönelik önerilerinizi, öğrencilerimize sizi tanıtmamanın yanı sıra deneyimlerinizin de yaşatılması adına "Meslek yaşamımdaki, bir sorunu mühendislik bilgilerimle nasıl çözdüm?" başlıklı anılarınızı bize yazınız. Güzel günlerde görüşmek dileğiyle...

İletişim Adresimiz:

Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi (35. Yaş Etkinlik Komisyonu) Ege Üniv.Kampüsü 35100 Bornova-İZMİR
Tel: 0 232 388 06 80 • Faks: 0 232 388 78 64 • e-posta: muhendislik@deu.edu.tr

SAVAŞA KARŞI BARIŞ

Uzun süreden beri ülke ve dünya gündemini kaplayan savaşın; olasılıktan gerçekliğe dönüşmesini protesto eden Savaş Karşıtı Platform etkinlikleri devam ediyor. Aralarında TMMOB, DISK, KESK, Türk Tabipler Birliği ve çeşitli siyasi partilerin bulunduğu Platform; savaşa karşı uluslararası koalisyonun aldığı kararlara yönelik olarak 15 Mart'ta Washington'daki "Beyaz Saray'a doğru yürüyüş"ü desteklemek amacıyla

kitlesel eylem yapılması kararını aldı. Bu amaçla Gündoğdu Meydanı'nda 15 Mart 2003 tarihinde, Cem KARACA, Ferhat TUNÇ, Yasemin GÖKSU, Nejat YAVAŞOĞULLARI ve Mehmet Ali ALABORA'dan oluşan sanatçı grubunun şarkılarıyla katkı koyduğu "Barış İçin Şarkı Söylüyoruz" etkinliği düzenlendi. Sanatçıların barış şarkılarını söylediği etkinlikte Savaş Karşıtı Platform sözcüsü Alim MURATHAN; bu savaşın tüm dünyaca petrol savaşı olduğunu ve bu savaşa alet olmayı istemediklerini belirtti. Mitingin ardından sanatçıları Şubemiz

Lokali'ne gelerek Platform yöneticileri ile genel değerlendirmelerde bulundular. Savaşa karşı etkinlikler 19 Mart 2003 tarihinde Meclis'te görüşülecek tezkereye tepki olarak AKP il örgütü önünde toplandı. Burada yapılan basın açıklamasında Alim MURATHAN şunları dile getirdi: "akıl ve vicdan sahibi herkes bilmektedir ki, ABD'nin Irak'a saldırısının hiçbir

meşruiyeti yoktur. Dahası, ABD yönetimi İnsanlık tarihinin bütün güzel değerlerini yok etme girişiminde bulunmaktadır. Bu denli gayri meşru duruma düşen ABD yönetimi, dünyada her istediğini yapma hakkı ve kuvvetinin olmadığını mutlaka görecektir.

Açıklamanın ardından oturma eylemine geçildi. Miting sloganlarla son buldu. 20 Mart 2003 tarihinde de Platform AKP il örgütü önünde toplanarak aynı eylemini gerçekleştirdi. 21 Mart 2003 tarihinde İngiltere Konsoloslugu önünde toplanılarak savaşa karşı seslerini bir kez daha yükselttiler.

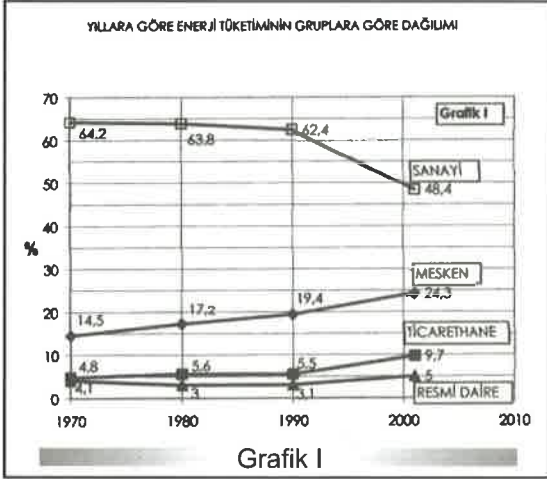
ELEKTRİK MÜHENDİSİ ARANIYOR

EMO Manisa İl Temsilciliği'nde görevlendirilmek üzere Elektrik Mühendisi aranıyor. İsteklilerin EMO Manisa İl Temsilciliği ya da EMO İzmir Şubesi'ne 30 Nisan 2003 tarihine kadar başvurmaları gerekmektedir. Başvurularda Manisa il merkezinde ikamet edilmesi tercih nedeni olacaktır.

Başvuru : 0232. 489 34 35 - 0236. 234 58 09

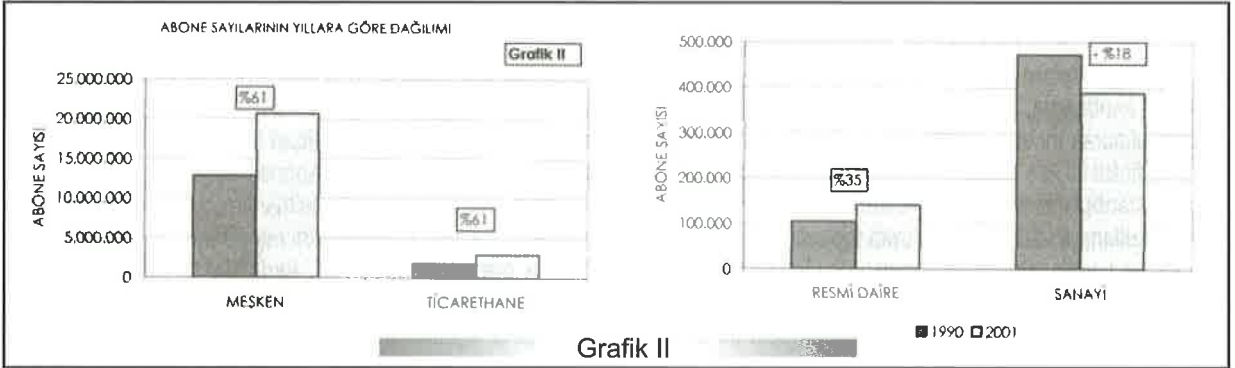
TÜKETİLEN TEDAŞ'IN TÜKETİM DEĞERLERİ

Türkiye'de yıllar itibariyle elektrik tüketiminin gruplara göre dağılımı, ülkemizin sanayileşme ve kalkınma iddialarından ne kadar saptığını gösteren önemli bir belgedir. Cumhuriyetin kuruluşu sonrası altyapı ve temel alanlarda devlet tarafından başlatılan yatırımlar, 1950'lerden sonra başlayan yabancı sermayeye açık ama ithal ikameci anlayışla 1970 yılına kadar sürmüştür. Köyden kente göçün yoğun olarak hissedilmediği bu günlerde mesken tüketiminin toplam tüketime oranı %14.5, sanayi tüketiminin toplam tüketime oranı %64.2'dir. (Grafik I)

Ticaret henüz mütevazı ve küçük ölçekli ve %4.8 seviyesindedir. Aynı anlayışın hüküm sürdüğü 1980 yılına kadar rakamlarda fazla değişiklik görülmemektedir. Ülkemiz için milat kabul edeceğimiz bu yıldan sonra ithalatta büyük artış, hayali ihracat, serbest kur, dış borçlanma gibi nedenlerle rakamlarda değişiklikler başlamaktadır. Bu ilk on yıl radikal ekonomik değişikliklerin henüz eski yapı içinde monte edilmeye başladığı bir süreçtir. 1990 yılında konutlar %19.4, ticarethaneler %5.5'a yükselirken sanayi tüketimi düşmeye başlar (%62.4). Bu yıldan sonra hızla liberalleşen (kayıtsızlaşan) ekonomi, rant, kamusal alandaki tasfiye, özelleştirme peşkeşleri, hızlı göçün, 2000'li yıllara kadar kurumsallaştığı çarpık yapı, abone grupları tüketimlerinde de belgelemektedir. 2001 yılında mesken tüketimi % 24.3'e, ticarethane tüketimi 9.7'e yükselirken sanayi tüketimini toplam tüketim içindeki payı 48.4'e düşmüştür. Bu durumu 1990 ve 2000 yılı abone sayılarının değişiminde izlemek mümkündür. Mesken

abone sayısı on yılda % 62, ticarethane abone sayısı %61 artarken, sanayi abonelerinin sayısında % 21'lik bir düşme görülmektedir.

Ülkemizde elektrik tüketiminde iller arasında büyük çarpıklıklar bulunmaktadır. Bunu seçtiğimiz beş örnek üzerinden açıklamaya çalışacağız.

İlk üç il şubemiz sınırları içerisinde bulunduğundan, diğer iki ilde gösterdiği farklılıktan dolayı seçilmiştir. Elektrik tüketimi bakımından ülkemizin en fakir ili Gümüşhane'de, mesken abonesi başına 510 kWh sanayi başına tüketim 8998 kWh olup (17 kat) mesken ve sanayi abonesi başına tüketimin en yakın olduğu kenttir. Bu farkın en yüksek olduğu Bilecik'te mesken başına 791 kWh tüketilirken sanayide bu rakam 1.004.094 kWh/abone'dir (1269 kat). Abone sayısının azlığından dolayı nispeten fazla sanayi tüketimi Bilecik'i ülkemizin kişi başına düşen elektrik tüketimi (7012 kWh/kişi) bakımından birinci ili (!) yapmıştır ki bu rakam Türkiye için 1415 kWh/kişi'dir. Yine Bilecik'ten sonraki kişi başına tüketimin en yüksek olduğu altı il sırasıyla Kocaeli, Kırklareli, Tekirdağ, Zonguldak, Yalova ve Karabük'tür. Enerji yoğun sektörlerin dar alanda paslaşmasının bu sonucunu, refahın ve kalkınmanın hala kişi başına elektrik tüketimiyle ölçüldüğünü söyleyebilenlere ithaf ediyoruz. Sanayi tüketiminin nüfusa göre nispeten yoğun olduğu illerimizden Manisa'da sanayi tüketimi, mesken başına 907 kWh olan tüketimini kişi başına 1109 kWh'a, İzmir'de ise 1441 kWh'dan iki katına yakın bir artışla 2226 kWh'a yükseltmektedir. Bu artış

yalnızca mesken tüketimi sanayi tüketiminden fazla olan Aydın'da tersine dönmektedir. Aydın'da 1115 kWh/mesken olan tüketim, kişi başına tüketimde 1045 kWh'a düşmektedir.

	AYDIN	İZMİR	MANİSA	BİLECİK	GÜMÜŞHANE
MESKEN	1.115	1.442	907	791	510
SANAYİ	28.835	305.229	45.063	1.004.094	8.998
ORT. (kWh/kişi)	1.045	2.226	1.109	7.012	297

Tablo I - ABONE BAŞINA TÜKETİMDE (kWh) BAZI İLLERİN DURUMU

Ülkemiz ortalama tüketimleri açısından konut tüketimi % 24.3, sanayi tüketimi %48.4 iken bu oranlara en yakın il Eskişehir, en farklı il ise Bilecik'tir. Eskişehir'de ortalama tüketim 1392 kWh/kişi, sanayi tüketim oranı %50.4, mesken tüketim oranı %26.6 iken bu rakamlar Bilecik'te sırasıyla 7012kWh/kişi, %92.6 ve %3.9'dur.

Biz özellikle EPDK'nın bölgesel tarifeye geçiş tartışmaları ile gündeme yerleşen ya yalnızca demografik ya da yalnızca istatistik rakamlarla yapılan değerlendirmeleri irdelemeye çalışacağız. Öncelikle kayıp-kaçak oranına değil, kayıp-kaçak miktarına göre yapılacak değerlendirmelerin sağlıklı olacağına inanıyoruz (Tablo II). Çünkü Hakkari %62.5'lük kayıp-kaçak oranıyla Türkiye'nin üçüncü ili olmasına karşın kayıp-kaçak miktarı bakımından 27. sıradadır ve 156.312.000 kWh'lık bu rakam İstanbul'daki 4.535.883.000 kWh'lık kayıp-kaçak miktarının yalnızca %3.5 kadardır. Eğer sınırlı bütçemizi en verimli kullanarak bu mücadeleyi sürdürecekseniz oran ve miktarın birbirinden ayrılmaz ilişkisinde bugün için önceliğinin kayıp-kaçak miktarlarında olduğu konusunda uzlaşılması gerekmektedir.

	TOPLAM ABONE	KAYIP-KAÇAK MİKTARI kWh	ABONE BAŞINA KAYIP-KAÇAK kWh	ABONE BAŞINA NET TÜKETİM kWh	NÜFUS
İSTANBUL	4.698.659	4.535.883.000	965	3682	10.242.821
ŞANLIURFA	239.092	1.694.757.000	7.088	3546	1.469.411
DİYARBAKIR	256.227	1.462.848.000	5.709	3396	1.382.803
ANKARA	1.528.037	1.129.316.000	739	3203	4.061.213
MARDİN	123.189	862.516.000	7.002	4803	715.415

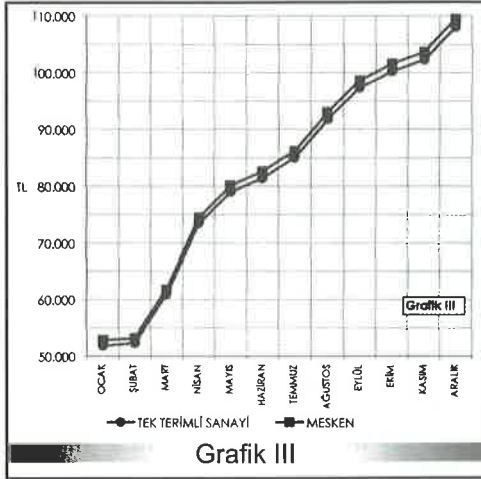
Tablo II. Kayıp-kaçak miktarına göre ilk 5 il

Türkiye'de kayıp-kaçak miktarının en yüksek olduğu ilk beş il İstanbul, Şanlıurfa, Diyarbakır, Ankara ve Mardin'dir. Bu beş ildeki toplam kayıp-kaçak miktarı, TEDAŞ kayıp-kaçak miktarının %52'sidir. Bu beş ilden İstanbul ve Ankara göç ve sağlıksız kentleşme, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Mardin ise bunlara ilaveten feodal yapı, olağan üstü dönem ve sosyal sorunları dikkate alınarak incelenmelidir. İstanbul ve Ankara göç alan ama bunun yanında sanayi ve ticari faaliyetlerin yoğun olduğu illerimizdir. Bu iki ilde abone başına düşen kayıp-kaçak miktarı sırasıyla 965 ve 739 kWh'dır. Abone başına düşen net tüketim miktarı İstanbul için 3682 kWh, Ankara için 3203 kWh, yaklaşık bire/dört ilişkisi yani her abone tüketiminin ¼ oranında kaçak elektrik kullanımı vardır. Diğer grupta topladığımız üç ilde ters bire/iki oranına yükselmekte, yani her abone net tüketiminin iki katı kadar kaçak elektrik tüketmektedir. (Tedaş tüketimlerine göre bu oran İzmir de 1/10, Aydın'da 1/7 Manisa'da yine 1/10'dur) Tablodan da izleneceği gibi Şanlıurfa hem kayıp-kaçak miktarının en yüksek olduğu ikinci il, hem de abone başına kaçak tüketimin en yüksek olduğu il olarak özel bir öneme sahiptir. Aşiret ilişkilerinin olanca çarpıklığıyla hüküm sürdüğü muhafazakar il "töre" cinayetlerinde de birincidir. Geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz ve yokluğuna alışamayacağımız arkadaşımız HASAN BALIKÇI'nın da Şanlıurfa'da öldürülmesi tesadüf değildir. Özetle TEDAŞ medyatik değil, teknik bir mücadele programını 9.685.320.000 kWh'lık kayıp-kaçak miktarına sahip bu beş ilde öncelikle uygulamaya koymalıdır. Bu mücadele sonucunda elde edilecek %5'lik bir indirimle kayıp-kaçak oranının %16'e düşürülmesi 4.500.000.000 kWh'lık bir elektriğinin ücretsiz üretilmesi veya 500 trilyonluk bir kaynak demektir.

EPDK kendini meşrulaştırması çabasında, piyasa dışı unsurların elektrik fiyatlarından arındırılacağı (TRT payı gibi) ve bölgesel tarifeye (sonra hızlarını alamayıp bunu il bazında tarifeye dönüştürdüler. İlçe bazında tarife ise az sonra) geçileceği kararını açıkladı. Bir çoğu, kalkınmada öncelikli iller ayrıcalığı ile yaklaşık %10 daha ucuz elektrik kullandığı halde bedelini öde(ye)meyen iller olmak üzere bir çok ilde bundan sonra 2.5 katına ulaşan elektrik bedellerin nasıl tahsil edileceğini ise herhalde yakında açıklayacak.

2001 yılı Ocak ayında tek terimli sanayi tarifesi bedeli 51.800 TL/kWh'dan 108.005 TL/kWh'a, aynı dönem ve aylarda mesken elektrik tüketim bedeli 52.580 TL/kWh'dan 109.468 TL/kWh yükseldi. Bu artış oranı sanayi için % 110,

meskenler için %108'lik bir artışa karşılık gelirken çalışanlarına yapılan zam yaklaşık %20 dir.(Grafik III)

Elektrik bedellerinin yüksekliği hep geçekodu bölgelerindeki (medyatik operasyonların yardımıyla) kaçaklara bağlanırken, diğer abone gruplarındaki ile kentlerin diğer bölgelerindeki kaçaklar ihmal edildi. Üstelik kayıp ve kaçak rakamları ayrı ayrı ne kadar olduğu sorusuna cevap her zaman tartışmaya açık kaldı. Enerji yöneticileri bu iki rakamı birleştirerek hem kendi şebeke kayıpları küçülttüler, hem de kaçakları büyütüp yasadışı yapılaşmaya elektrik bağlanması gibi "geçici" düzenlemeleri kalıcılaştırdılar.

Türkiye'de elektrik fiyatları 1993-2000 yılları arasında , sanayi için Japonya İtalya ve İsviçre dışında 19 OECD ülkesinden, mesken için Portekiz, İtalya, İsviçre, İrlanda, İngiltere ve Danimarka dışında 16 OECD ülkesinden daha pahalıdır. Bu pahalılığı da GSMH'sı Türkiye'den çok fazla olan bu ülkelerdeki çalışanların alım gücüyle orantılamak gerekmektedir. OECD ülkelerinde sanayi elektrik bedeli ortalaması 7.15 cent/kWh, mesken elektrik bedeli ortalaması 11.6 cent/kWh'dır. Ortalama aylık ücret ile mesken elektrik bedelinin oranı OECD ülkelerinde 25862 iken bu

ülkemiz için ortalama yalnızca 2702'dir. (10 kattan fazla) Türkiye'nin GSMH açısından kıyaslanabileceği Meksika'da sanayi için ortalama elektrik bedeli 3.88 cent/kWh ,konutlarda ise ortalama 5.72 cent/kWh'dır ki bu aynı dönemde ortalama sanayide 8.12 cent/kWh ,konutlarda 8.4 cent/kWh olan Türkiye'nin yarısı bir bebele karşılık gelmektedir.

Elektrik şebekesinin can alıcı sorunu kayıp ve kaçaklardır. Bu rakamları çarpıcı ve görsel olarak en iyi şekilde yansıtabilmek için bir çok parametre içinden en uygun olanının abone başına düşen kayıp-kaçak miktarının baz alınması olduğunu düşünüyoruz. Türkiye'de TEDAŞ için %21.4 kayıp-kaçak oranının, tüketim cinsinden miktarı abone başına 817 kWh/abone'dir. TEDAŞ kayıp-kaçığının 2004 yılı sonunda %16 olması gerektiğine inandığımızdan haritamızı kayıp-kaçak miktarı %16'nın üstünde ve altında olan illere göre hazırladık (Harita 1). Bu rakamı; kayıp(kaçak) oranı %7.7 olan Fransa, %8.6 olan ABD, %9 olan İngiltere, %7.8 olan Yunanistan, %6.9 olan İtalya vs. yanında çok mütevazı,ama kayıp(kaçak) oranı %15.7 olan Macaristan, %13.6 olan Polonya, %17.7 olan Meksika yanında gerçekçi kabul ediyoruz.

Harita 1

yoğunluğu ,çözülemeden ulaşım ve altyapı sorunları bu bölgenin çok az ili hariç tamamında hayvancılık, tarım ve ticaret gibi faaliyetler sanayi tüketiminin sınırlanmaktadır.Yine ve Orta ve Doğu Karadeniz Bölgelerinde gözlenen benzer durumun nedeni Karadeniz'e özgü dar kıyı yapısı ve yoğun göçtür. Bu tablodan Artvin'i ayrı tutan ise 82.674.000 kWh'lık sanayi tüketiminin 61.903.000 kWh'ını tüketen demir-çelik işletmesidir, Siirt'i ayıran 107.127.000 kWh sanayi tüketiminin 76.620.000 kWh tüketen çimento fabrikaları, Kars'ı ayrı tutan da yine 52.689.000 kWh sanayi tüketiminin 42.013.000 kWh'ını tüketen çimento fabrikalarıdır. Orta Anadolu'daki Kırşehir, Çankırı, Yozgat, Nevşehir, Aksaray, Niğde aynı özellikleri gösterirken, bu bölgedeki Ankara, başkent olması nedeniyle örgütlü merkezi yönetim organizasyonun ve konut sayısının fazlalığı ile diğerlerinden ayrılmaktadır. Yine haritada yer alan Muğla ve Antalya ülkemizin turistik merkezleri olmaları nedeniyle farklı tüketim değerlerine sahiptirler.Mesken tüketimin tüm abone gruplarından yüksek olduğu Aydın ili,turizmin yanısıra önemli bir tarımsal

Elektrik tüketimi ile sosyo-ekonomik yapı arasında ayrılmaz bir ilişki bulunmaktadır. Harita 1, mesken tüketiminin sanayi tüketiminden fazla olan illere göre hazırlanmıştır ve koyu renkle belirtilmiştir. Bundan sanayi tüketiminin sanayileşmenin temel girdisi kabul edilerek üretimi, mesken tüketiminin ise üretim dışı alanları betimlediği düşünülmektedir. Haritada yoğunluk dört bölgede yoğunlaşmaktadır. Doğu Anadolu Bölgesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi çarpıcı olarak öne çıkmaktadır. Yılların getirdiği yatırım

merkez olduğunu ticaret ve zirai sulama tüketim toplamının sanayi tüketimine eşit olmasıyla göstermektedir.

90'lı yıllarla hızlanan özelleştirme sürecine paralel olarak başlayan TEK/TEDAŞ'da erken emeklilik ve yeni eleman almama hızla artan abone sayısına karşın giderek azalan personele denk gelmektedir.2001 yılı için TEDAŞ'da abone başına düşen çalışan harcaması Türkiye bazında ortalama 19.500.000 TL/abone 'dir.Genel olarak çalışan sayısındaki azalma

Harita 2

bölgesel olarak büyük farklılıklar göstermektedir.Özellikle kayıp-kaçak düşük, net tüketimin yüksek olduğu illerde bu azalma büyük rakamlara ulaşmaktadır.Örneğin İzmir'de 14.700.000TL/abone olup Türkiye ortalamasından %25 daha azdır.Bu rakamlar Adana'da 15.2 Milyon, Eskişehir'de 15.7 Milyon, Manisa'da 14.8 Milyon, Muğla'da 14.6 Milyon,Balıkesir'de 13.2 Milyon, Aydın'da 15.9 Milyon, Hatay'da 14.3 Milyon ve Giresun'da 17.6 Milyon vb.gibi (genellikle kıyı ve kıyılara yakın bölgelerde)seyrederken Ağrı'da 42 Milyon, Bitlis'de 57.6 Milyon,

Bingöl'de 48.5 Milyon, Erzincan'da 42.4 Milyon Hakkari'de 97.2 Milyon, Mardin'de 40.1 Milyon, Siirt'de 72.2 Milyon, Tunceli'de 60.2 Milyon, Şırnak'ta 41.1 Milyon, Kars'da 49.3 Milyon'a yükselmektedir. Bu artış'ın göreceli bile olsa ortalamanın 2-3.5 katı arasında olduğunu söylemek mümkündür.Ticari ve sanayi üretiminin fazla,şehirleşmenin hızlı, feodalitenin çözülmüş olduğu illerde yaşanan personel sayısındaki büyük düşüş, kapalı bir ekonomik ve sosyal hayatın hüküm sürdüğü illerde görülmemektedir. Bunda kapalı illerdeki,ekonomik yapının ve iş yaşamındaki sınırlılığın yanı sıra,kurumun özellikle böyle yerlerdeki yerel siyasi ilişkiler olan bağının etkili olduğunu düşünüyoruz. Nispeten kadro fazlalığı daha etkili kayıp-kaçak mücadelesine,etkin ve verimli işletme yönetimine dönüşmemektedir.

2001 yılı içinde Türkiye'de abone başına yatırım harcaması 8.12 Milyon TL/abone'dir. İllere göre ortalama değerler yine abone başına düşen personel harcaması ortalamasında olduğu gibi benzer bir durum gösteren yukarıda sayılan iller (Adana 3.9 Milyon,Antalya 4.1 Milyon,Eskişehir 4.7 Milyon, Denizli 5.9 Milyon, Bursa 5.5 Milyon,Samsun 5.5 Milyon TL) ortalamanın yarısı kadar kaynak alırken bazı iller ortalamasının 2.5-4 katı (Hakkari 25.9 Milyon,Kars 36.8 Milyon,Ardahan 25.9 Milyon,Yalova 21.3 Milyon,Osmaniye 19.2 Milyon,Bitlis 29.7 Milyon,Mardin 19.8 Milyon TL) "yatırım"almaktadır.Rekor yatırım(!) ise Iğdır'dır.54.1 Milyon TL/abone.İzmir ise yine Türkiye ortalamasının altında olup 2001 yatırım harcaması 6.5 milyon TL/abone ile %20 aza karşılık gelmektedir.Abone başına personel harcamaları, abone başına yatırım harcamaları ortalamasından 2.4 kat fazladır.Ancak bu personel fazlalığı olarak değil yatırım harcaması yetersizliğini olarak değerlendirilmelidir.

Türkiye'de TEDAŞ aydınlatma tüketimi 4.500.200.000 kWh ile toplam tüketimin %4.6 kadardır. Ortalama abone başına 69.6 kWh tüketim demek olan bu rakam ilden ile büyük değişiklikler göstermektedir. Başkent Ankara'da 40.7 olan tüketim, turistik nedenlerle kentsel malzemelerinde aydınlatıldığı iki ilimiz Antalya ve Nevşehir'de sırasıyla 118 ve127.4 kWh'a sağlıklı ve çağdaş kentleşmesiyle dikkat çeken Gaziantep'te 109.8 kWh'a yükselmektedir. Geçmişte kıdemli bir Müessese Müdürümüz tarafından Akdeniz'in en iyi aydınlatılan şehri ilan edilen İzmir 68.8 'de kalırken, komşumuz Aydın'da bu tüketim 92.6, Manisa'da 51 kWh'dır. Aydınlatma konusunda en ilginç durum yoksulluğun en çok hissedildiği illerde en yüksek rakamlara ulaşmasıdır. Diyarbakır'da 190.7, Hakkari'de 159.2, Mardin'de 299.5, Şırnak'ta 218.3 kWh olan bu tüketimler için yorum yapmak zorlaşmaktadır. Ancak aynı bölgesel mekanlardaki verilerin yaklaşıklığı rakamların doğruluğunu gösteriyor ve aydınlatma şebekesinden yoğun bir kaçak kullanım söz konusu olamaz diyorsak, bunu yalnızca ya güvenlik nedeni ile aydınlatılan resmi daire lojman ve tesislere, ya da Avrupa'nın en iyi aydınlatılan illeri olmalarına bağlayabiliriz.

Bu çalışma TEDAŞ 2001 yılı istatistik değerleri taranarak hazırlanırken bir çok kez henüz elimize basılı olarak ulaşmayan 2002 yılı rakamlarıyla karşılaştırıldı. Yazıda rakamların sayısal büyüklüğünden çok oranları ve anlamları üzerinden yola çıkılarak bazı sonuçlara varılmaya çalışılmıştır. 2001 yılı için %21.4'den, 2002 yılında ancak 20.86'ya düşen kayıp-kaçak oranında olduğu gibi,değişmeyen oranlar nedeniyle yorumlarımızın güncelliğini koruduğunu ve iki yıl sonraki yazılara ve bizleri yalancı çıkartacak yöneticilere somut bir belge bıraktığımızı inanıyoruz.

2003 BÜTÇESİ

TMMOB Yönetim Kurulu 2003 Yılı Bütçesine ilişkin olarak 27 Mart Perşembe günü Savaş ve Bütçeye Karşı Üretimden Gelen Güçlerini Kullanmaya çağırın bir açıklama gerçekleştirdi. Aşağıda açıklamanın tam metni verilmiştir.

2003 yılı Bütçesi, Tasarının genel yaklaşımında her hangi bir değişiklik olmadan TBMM'den hızla geçmektedir. Türkiye son yıllarda bütçelerini IMF ve Dünya Bankası'nın denetiminde ve onların belirlediği hedefler doğrultusunda oluşturmaktadır. Bu yıl seçimler nedeniyle Ocak ayına sarkan bütçe çalışmaları IMF ve Dünya Bankası'nın müdahalesi ve Irak krizi nedeniyle ortaya çıkan ekonomik ve siyasal koşullardan dolayı Mart ayına kadar sonuçlandırılmamıştır. 2003 bütçe tasarısı da, 1 Mart Cumartesi günü TBMM'nin 2. Savaş tezkeresini reddetmesinden sonra 3 Mart Pazartesi "barışın bedeli" olarak açıklanan ek istikrar tedbirlerinin ve ek gelir kaynaklarının bütçeye dahil edilmesiyle son şeklini almıştır.

2003 Bütçesi 2002, 2001 ve daha önceki iktidarlar tarafından hazırlanan bütçelerden farklı değildir. Ülkemizde yıllardır uygulanan programlar doğrudan doğruya daraltıcı para ve maliye politikalarına dayanmakta ve uluslararası sermaye hareketlerine odaklanan, yabancı sermayeye bağımlı bir iktisadi yapıyı öngörmektedir. Bu programlarda "istikrar" kavramı ile aslında kastedilen, yabancı sermaye girişlerinin özendirilmesini sağlamak için ulusal mali piyasalarda yüksek reel getirinin temin edilmesini sürdürmek ve iç-dış borç ve faiz ödemelerini aksatmamaktır. Diğer bir deyişle bu programlarda anılan istikrar kavramı, uluslararası mali sermayenin ülke ekonomisini kullanma koşullarına ilişkin bir kavramdan ibarettir.

Bütünüyle ele alındığında 2003 bütçesi, geçmiş yıllarda da olduğu gibi, sanayileşmeye dayalı bir kalkınmayı ve kamusal hizmet üretimini planlamak yerine rantiyeye sınıfına kaynak aktarma işlevinin bir aracı olmaya devam etmektedir. İşbaşı gelirken "üretim önem vereceğini" söyleyen iktidar, 2003 bütçesinde bu söylemini de gözardı etmiştir. 600 civarında yatırım projesini iptal eden hükümetin, bütçeden yatırıma ayırdığı miktar sadece 7.5 katrilyon TL'dir.

2003 Bütçesi, geleceğe güvenle bakmamızı sağlayacak hiçbir olumlu unsur taşımadığı gibi, daha önceki iktidarların yaptığını da gündemde tutmaktadır. Çalışanlara ve emeklilere yeni yükler getirilirken, sermaye gelirleri ve özellikle finansal kazançlar vergi dışında tutulmaktadır. Vergi gelirlerinin içinde en adaletsiz vergi olan dolaylı vergilerin 2/3'e ulaşmaktadır. Yani bu siyasal iktidar da, vaatlerine aykırı olarak, bütçeyi sermaye sınıfının gelirlerini korumak ve ekonomik krizin maliyetini emekçi kesimlerin üzerine yıkmak amacıyla kullanmaktadır.

Türkiye faiz ve borç ödemeye dayalı yıllardır IMF ve Dünya Bankası istekleri doğrultusunda hazırlanan bütçe anlayışını değiştirmelidir. Bu değişiklikler bugüne kadar olan anlayıştan radikal farklılıklar göstermelidir. Bu değişikliğin temelinde üretim, sanayileşme ve kalkınma anlayışı ile sosyal devlet anlayışı bulunmalıdır. Bu çerçevede, Türkiye sermaye hareketlerini denetlemeli, iç ve dış borçları yeniden yapılandırılmalıdır.

Mevcut iktisat politikalarından farklı yukarıdaki yaklaşımlara yönelmedikçe iç ve dış borç sarmalından kurtulmak, vergi adaletini sağlamak, eğitim, sağlık, yatırım ödeneklerini artırarak yoksulluk ve işsizliğe karşı toplumun işçi, çiftçi, memur, mühendis, mimar, işsiz kısaca büyük kesimin beklentilerine yanıt vermenin olanaksız olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki önlemlerin bir bütün olarak uygulanması durumunda, Türkiye ekonomisi döviz ve para piyasaları ile borsa, spekülasyonların ve rantiyelerin egemenliğinden çıkacaktır.

Savaşsız ve IMF'siz bir Türkiye için bugüne kadar uygulana politika ve yönelişlerden farklı bir programı hayata geçirmek, bütçenin bu yönelişler doğrultusunda hazırlanması kaçınılmazdır.

2003 Bütçesi kalkınma, büyüme, adaletsizliği giderme, halkımızın yaşam kalitesini iyileştirme hedeflerinden hiçbirisini karşılamamaktadır. Bu nedenle 2003 bütçesini reddediyoruz.

2003 bütçesi yeniden; IMF ve Dünya Bankası dayatmalarını reddeden mantıkla ele alınmalıdır. Hazırlanacak yeni bütçede;

Kamunun müdahale alanları genişlemeli, kamu harcamaları toplumsal yarar doğrultusunda artırılmalı, kamunun yatırımcı niteliği artırılmalıdır.

Ulusal bilim ve teknoloji politikalarına dayalı sanayileşme ve kalkınma hedeflenmelidir,

Çalışanların talepleri bütçeye yansıtılmalıdır, Toplumun kaynaklarını faiz olarak sermayeye aktaran değil, kamu hizmeti üretmeye yönelik bir bütçe oluşturulmalıdır.

Sağlık ve eğitime daha fazla kaynak ayrılmalı, parasız, kaliteli ve eşil hizmetler herkese ulaşmalıdır.

KİT'ler ve sosyal güvenlik kuruluşları çalışanların denetiminde yeniden yapılandırılmalı, bu kuruluşlara bütçeden kaynak aktarma anlayışı benimsenmelidir.

Özellikle servete ve sermaye kazançlarına yönelik vergi istisna ve muafiyetleri sınırlandırılarak verginin geniş tabana yayılması sağlanmalıdır. Tüm finansal işlemlerde makul vergi uygulamaları hem kamu gelirlerini artırıcı, hem de spekülasyonu azaltıcı bir etki yapacaktır.

Yüksek gelir gruplarının lehine olan vergi aflarına son verilmeli, finansal işlemler, faiz gelirleri üzerindeki vergiler artırılmalıdır.

Emekçiler üzerindeki vergi yükü azaltılarak, sermaye üzerindeki vergi yükü artırılmalıdır.

Gelir dağılımında adaletsizliğe neden olan vergi gelirleri içindeki dolaylı vergilerin payı azaltılmalıdır.

Bütçe, işsizliği ortadan kaldırarak, yeni istihdam olanakları yaratacak bir perspektife; bu perspektifi sağlıklı bir büyümeyle birleştirecek bir anlayışa kavuşturulmalıdır.

Bütçe, gelir dağılımını bozucu değil, gelir dağılımındaki adaletsizliği giderici bir işleve sahip olmalıdır.

Emekçilerden alınan peşin vergi yanında, sermaye gelirleri aynı etkinlikte peşin olarak vergilendirilmemekte, bu da büyük adaletsizliklere neden olmaktadır. Sermaye gelirleri de peşin olarak vergilendirilmelidir.

Türkiye savaş ile IMF paketi arasına sıkışmaya mahkum değildir. Halkımızın sorunlarını çözecek birikim ve kaynaklara sahibiz.

Sonuç olarak, halkımızın geleceğe güvenle bakmasına olanak sağlamayan, çalışanların taleplerini görmezlikten gelen bu Bütçe reddedilmelidir.

Bu amaçla, barışa, demokrasiye, insan haklarına sahip çıkmak için, daha iyi bir yaşam talebimizi yinelemek için, savaşa ve İMF bütçesine karşı sesimizi yükseltmek için, hayatı değiştirmek için bütün üyelerimizi 27 Mart Perşembe günü, diğer çalışanlarla birlikte üretimden gelen gücümüzü kullanmaya çağırıyoruz.

KABLO RENKLERİ VE TSE

Kemeraltı'nda bulunan İstanköy Hamamında 24 Eylül 2002 tarihinde elektrik akımına kapılma sonucu bir vatandaşımız hayatını kaybetti.

TEDAŞ tarafından Kemeraltı bölgesinde elektrik hatlarının yer altına alınması nedeniyle yapılan çalışmalar sonrasında tesise elektrik verilmesi sırasında hamam kazanına hava temininde kullanılan fan motoru gövdesinde oluşan bir hata sonucu, metal gövdeye temas eden vatandaş elektrik tesisindeki hatanın bedelini canı ile ödedi.

Hamamın arka bahçesinde bulunan fan motoru gövdesine nötr hattının bağlanmış olması nedeni ile sayaç tablosunda kablo bağlantılarında yapılan hata sonucu nötr hattı ile faz hattı karıştırılarak nötr hattına faz geriliminin verilmesi sonrasında motor gövdesinde 220 Volt faz geriliminin oluşmasına neden olundu ve motorda topraklama sisteminin de olmaması nedeni ile metal gövde ile temas eden hamam işçisi yaşamını yitirdi.

TEDAŞ tarafından Kemeraltı bölgesinin yer altına alınan elektrik şebekesinde bulunan 300 no'lukabine ait F1 nolu panodan hamamı besleyen kablo renklerinde yaşanan karışıklık olayın oluşmasında başlıca neden oldu. TEDAŞ tarafından temin edilen 4 damarlı kabloda siyah, kahverengi, açık mavi ve yeşil bantlı sarı renklerinin bulunması nedeni ile yüklenici firma mavi rengi nötr, kahverengi, siyah ve sarı yeşil renkleri ise faz iletkenleri olarak kullandığı tespit edildi. Ancak yapılan incelemede diğer yüklenici Kemeraltı'nın farklı bir bölgesinde sarı yeşil rengi nötr, mavi rengi ise faz olarak kullanılmaktaydı. Aboneler tarafından temin edilen elektrikçiler tarafından gerçekleştirilen branşman kabloları sayaç bağlantılarında hamam elektrikçisi sarı yeşil kabloyu nötr, mavi renkli kabloyu ise faz iletkeni olarak kullandı. Aydınlatma armatürlerine faz faz gerilimi verilmesi nedeni ile yanlış bağlantının olduğu anlaşılmıştı. Ancak geçen 5 dakika yaşamını yitirilmesi için yeterli bir süre oldu.

Tesislerde her gün binlerce metre kullandığımız kabloların renk kodlarına ilişkin önemli özelliklerinin olduğu ve tesisatta da kullanılması gerektiği göz ardı ediliyor.

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütülen "Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği" nin 57. maddesinde mavi renkli kablunun nötr hatlarda, sarı/yeşil kablunun ise koruma iletkeni olarak topraklama sisteminde kullanılacağı, faz iletkenlerinde ise yürürlükteki kablo standartlarına uygun olmak üzere her faz için farklı renklerin kullanılacağı,
- Yine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütülen "Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği" nin 58/f maddesinde kablo renk kodlarının TS 6429 standardına uygun olarak seçileceği,
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nün 14 Şubat 1989 tarih ve B-08.Elk.Şb.Md.69 sayılı yazısında Merkez Teşkilatı ve Valiliklerden TS 6429 nolu ELEKTROTEKNİKTE KULLANILAN SİSTEMLERDE RENKLERLE VEYA ALFANÜMERİK İŞARETLEME STANDARDI nın titizlikle uygulanmasını istediği,
- TSE Standartları incelendiğinde ; Kablolarla ilişkin TS 212 nolu standardın 13.10.1998 tarihinde iptal edilerek TS 11178 IEC 60502 standardının yürürlüğe konduğu, daha sonra 19.04.2001 tarihinde bu standardın da iptal edilerek TS IEC 60502-1 , TS IEC 60502-2 ve TS IEC 60502-4 nolu standartların yürürlüğe girdiği, ancak bu standartlar kapsamında kablo renklerine ilişkin bilgilerin yer almadığı, elektrikte kullanılan iletkenlerin renklerine ilişkin bilgilerin yürürlükte olan TS 6429 standardında yer aldığı, ancak tesisatlar için yalıtılmış kablolar ve bükülgen kordonlar bükülgen kablo damarlarının kullanımı ve tanımı TS HD 308 nolu standardında ise renk kodlarının farklı olarak yer aldığı yazılı gerçekler.

• TS 6429 / Ocak 1989 ELEKTROTEKNİKTE KULLANILAN SİSTEMLERDE RENKLERLE VEYA ALFANÜMERİK İŞARETLEME STANDARDI ve bu standardın atıfta bulunduğu TS 3475 / Ekim 1988 ve TS 3476 / Ekim 1988 standartları incelendiğinde ;
3 Fazlı Alternatif Akımda kullanılacak renkler

Birinci faz	GRI
İkinci faz	SİYAH
Üçüncü faz	KAHVERENGİ
Nötr	AÇIK MAVİ
Koruyucu topraklama	YEŞİL ve SARI renklerin kullanılacağı anlaşılmaktadır.

Standart ayrıca;

- Açık mavi rengin alternatif akımda NÖTR iletkeni olarak kullanılacağı,
- Yeşil ve sarı çift rengin, KORUYUCU TOPRAKLAMA sisteminin belirlenmesi dışında gerek tek renk ve gerekse çift renk olarak hiçbir amaç ile kullanılmayacağı belirtilmektedir.

Burada çok önemli bir nokta açığa çıkmaktadır. Toprak hattı kullanılmayan besleme kablolarında kesinlikle yeşil bantlı sarı renkli kablo kullanılmamalıdır. Bu tür yerlerde mutlaka gri, siyah, kahverengi ve açık mavi renkli 4 damarlı kablo tercih edilmelidir. Eğer toprak hattı kullanılacaksa 5. damar olarak sarı yeşil renk kullanılmalıdır.

TSE 212/Aralık 1981 - 10 kV ve daha küçük anma gerilimli Termoplastik ve Termoset Yalıtımlı Y Kabloları standardında 4 damarlı kablunun damar renkleri; yeşil/sarı, açık mavi, siyah, kahverengi yada açık mavi, siyah, kahverengi, siyah olarak standardın iptal edildiği 2001 yılına kadar tarifiymişti. Yerine geçen standartlarda ise damar renklerine ilişkin hiçbir bilgi verilmemişti. TS 6429 standardının yayınlandığı 1989 yılından itibaren TSE 212 nin iptal edildiği 2001 yılına kadar tam bir kaos ortamı yaşanmaktaydı. Bu ortam TSE nin farklı tariflemeleri nedeniyle günümüzde de sürmekte. Bir yandan TSE 212 standardına göre üretim yapan kablo firmaları ve ne gelirse kabul eden bir piyasa, diğer yanda TS 6429 standardını uygulayan kamu kesimi, yönetmelik ve şartnameler.

Kablo üretimini belirleyen TSE nin çıkardığı standartlardaki karışıklıkta vatandaşlarımız yaşamlarını yitirmekte ve kamu kesimindeki kontrol birimlerinde görev yapan meslektaşlarımız ise mağdur olmaktadır. Ölüm sonrası TEDAŞ İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesi gerekli dersleri çıkartmış ve tekrarlanmaması için önlemleri almıştır.

Umarız vatandaşımızın ölümü TSE'ye de ders olur ve bu nedeni ölümler de son bulur.